

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 24 sierpnia 2011 r.

Pan

Jerzy Miller

Minister Spraw Wewnętrznych

i Administracji

monitoring wizyjny i audiowizyjny stosowany jako środek wspomagający utrzymanie bezpieczeństwa i porządku w miejscach zarówno otwartych jak i zamkniętych publicznie, budzi coraz więcej kontrowersji. Powstają one nie tylko na gruncie wątpliwości co do samego faktu jego stosowania, ale coraz większych dysproporcji między celem, któremu ma służyć i ograniczeniem prawa do prywatności, jakie wprowadza jego stosowanie. Należy zwrócić uwagę również, że dysproporcje te narastają wraz ze stosowaniem coraz to nowszych rozwiązań technologicznych. Warto w tym kontekście zwrócić chociażby uwagę na systemy rozpoznawania osób na podstawie bazy wzorów wizerunku używanych już nie tylko przez systemy służb specjalnych i policję ale również przez podmioty prywatne, czego przykładem jest portal społecznościowy Facebook, w którym uruchomiono funkcję rozpoznawania osób na podstawie zamieszczonego wizerunku. Jak wyjaśnia rzecznik Hamburskiego organu ochrony danych, problemem w powyższym przypadku nie jest sam mechanizm rozpoznawania twarzy, ale to, że w tle tworzona jest baza danych do celów rozpoznawania. Według danych Facebook przy łącznej liczbie ponad 75 miliardów umieszczonych zdjęć, 450 milionów osób już zostało oznaczonych i dane te mogą być użyte do identyfikacji osób tylko na podstawie wizerunku. Środki te są coraz częściej stosowane głównie z powodu oszczędności i szybkiego zwrotu poniesionych kosztów ich instalacji w porównaniu z kosztami monitoringu tradycyjnego. W obecnym stanie prawnym, tylko niektóre obszary

stosowania monitoringu zostały uregulowane, w tym monitoring imprez masowych, monitoring stosowany przez policję, straż gminną oraz monitoring stosowany w kasynach w celu rejestracji gości i audiowizyjnej kontroli gier. Poza wymienionymi obszarami istnieje wiele innych miejsc, w których monitoring jest stosowany, do których nie odnoszą się żadne regulacje. Są to środki komunikacji, ciągi komunikacyjne w budynkach, w tym kabiny wind, szkoły, muzea, banki i inne instytucje finansowe, centra handlowe, budynki wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych a często całe dzielnice. Brak regulacji dotyczących stosowania monitoringu i jego specyfika sprawia, że naruszane są podstawowe prawa osób, które zostały nim objęte. Problem braku regulacji dotyczących monitoringu odnosi się nie tylko do organów państwowych ale również podmiotów prywatnych, a często nawet osób fizycznych, które stosując monitoring w celu ochrony swojej posesji naruszają prawo do prywatności osób będących właścicielami sąsiednich posesji.

Na pilne potrzeby uregulowania monitoringu zwracali już uwagę obecny jak i poprzedni Rzecznik Praw Obywatelskich. W liście do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (RPO-620459-II/09/MK z 2 lutego 2011 r.) obecna Rzecznik Praw Obywatelskich Pani Prof. Irena Lipowicz zwróciła się o rozważenie podjęcia działań związanych z opracowaniem ustawy, która w sposób kompleksowy określałaby zasady wykorzystywania przez organy państwowe danych pochodzących z monitoringu.

W opinii Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych obecnie obowiązujące przepisy o ochronie danych osobowych w odniesieniu do monitoringu mają zastosowanie w pełnym zakresie jedynie wtedy, gdy skutek stosowania monitoringu dochodzi do utworzenia zbioru danych osobowych. W tym stanie rzeczy, zainicjowanie prac legislacyjnych mających na celu unormowanie w przepisach rangi ustawowej ogólnych zasad i warunków dopuszczalności stosowania monitoringu i wideonadzoru, celów, w jakich nadzór taki jest możliwy do zastosowania, a także okresu przechowywania nagrań (w tym określenie, kiedy nagrania z przedmiotowych systemów mogą być utrwalane, a kiedy wideonadzór ma się odbywać jedynie „na bieżąco”) i ich ewentualnego publikowania (w tym przez podmioty takie jak Policja) - wydaje się być konieczne. W regulacjach tych należy wskazać podmioty/osoby, które mogłyby wykorzystywać systemy monitoringu, jak również unormować prawa, jakie przysługiwałyby osobie, której taki nadzór może dotyczyć. Przy wprowadzaniu nowych regulacji należy zachować równowagę pomiędzy zagwarantowaniem praw jednostki, a ogólnym interesem podmiotów, które stosować miałyby systemy monitoringu. Przyjęte rozwiązania powinny uwzględniać specyficzne cechy systemów monitoringu i mieć na celu ograniczenie ich stosowania, w sytuacji gdy korzyści z nich płynące są nieproporcjonalne do ograniczania prawa jednostki do prywatności.

Mając powyższe na uwadze Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych przekazuje Panu Ministrowi dokument zatytułowany: „Wymagania w zakresie regulacji monitoringu” jako swój wkład do pracy nad przygotowaniem ustawy regulującej w sposób kompleksowy sprawę monitoringu w kontekście praw do ochrony wolności i prywatności.

GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH
dr Wojciech R. Wiewiórowski

DYREKTOR
DEPARTAMENTU INFORMATYKI
A. Kaczmarek
Andrzej Kaczmarek